

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący-Sędzia SO Krzysztof Kamiński – spr.

Sędziowie: SO Marzanna Chojnowska

SO Przemysław Wasilewski

Protokolant: Agnieszka Malewska

w obecności prokuratora Haliny Dyszlatys, po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2013 r. sprawy A. T. i K. Z. (1)oskarżonych o czyn z art. 158§1 k.k. na skutek apelacji obrońców oskarżonych od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim Zamiejscowy VII Wydział Karny z siedzibą w H.z dnia 16 października 2012 r. (sygn. akt VII K 615/11):

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. uchyla orzeczenie z pkt. 6 części dyspozytywnej i zasądza od Skarbu Państwa tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonego A. T.:

a) na rzecz adw. P. N. kwotę 929,88-zł. (dziewięćset dwadzieścia dziewięć złotych i osiemdziesiąt osiem groszy), w tym 173,88-zł. (sto siedemdziesiąt trzy złote i osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem podatku VAT;

b) na rzecz adw. K. N. kwotę 1239,84-zł. (jeden tysiąc dwieście trzydzieści dziewięć złotych i osiemdziesiąt cztery grosze), w tym 231,84-zł. (dwieście trzydzieści jeden złotych i osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem podatku VAT.

2. uchyla orzeczenie z pkt. 7 części dyspozytywnej i zwalnia oskarżonych od kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

II. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. N. kwotę 516,60-zł (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem kosztów obrony z urzędu za postępowanie odwoławcze, w tym 96,60-zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem podatku VAT, tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonego A. T. za postępowanie odwoławcze.

IV. Zwalnia oskarżonych od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i obciąża nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

A. T. i K. Z. (1) zostali oskarżeni o to, że w dniu 19 czerwca 2010r. w H. przy ulicy (...) w lokalu (...) działając wspólnie i w porozumieniu oraz z innymi nieustalonymi osobami wzięli udział w pobiciu M. S. (1) w ten sposób, że podtrzymując pokrzywdzonego oraz uderzając go pięściami i kopiąc po całym ciele narazili go na bezpośredni niebezpieczeństwo nastąpienia co najmniej skutku określonego w artykule 157§1 kk, a następnie po ucieczce pokrzywdzonego do pobliskiego parku przy ulicy (...) wspólnie i w porozumieniu usiłowali dokonać na nim wymuszenia rozbójniczego w ten sposób, że uderzając go pięściami po twarzy i kopiąc po całym ciele zażądali wydania 700 złotych, oraz grożąc zabójstwem przewieźli go samochodem marki M. o nr rej. (...) do mieszkania w N., aby wydał im żądane pieniądze,

jednakże zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na interwencję domowników, przy czym pokrzywdzony M. S. (1) doznał obrażeń takich jak stłuczenie tkanek miękkich twarzy w licznych miejscach w postaci podbiegnięć krwawych, obrzęków i otarć naskórka, otarć naskórka i podbiegnięć krwawych na kończynach górnych, które to naruszyły czynności narządów ciała trwające nie dłużej niż 7 dni (art. 157§2 kk), a nadto na tracie H. – N. w samochodzie marki M. o nr rej. (...) działając wspólnie i w porozumieniu w celu wywarcia wpływu na pokrzywdzonego M. S. (1) grozili mu pobiciem i zabójstwem w razie powiadomienia przez niego organów policji o dokonany na nim przestępstwo, przy czym powyższe groźby wzbudziły w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione tj. o czyn z art. 158§1 k.k. w zb. z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zb. z art. 245 k.k.

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim Zamiejscowy VII Wydział Karny z siedzibą w H. wyrokiem z dnia 16 października 2012 roku w sprawie o sygn. akt VII K 615/11:

1. Oskarżonych A. T. i K. Z. (1) w związku z zarzuconym im aktem oskarżenia czynem uznał za winnych tego, że w dniu 19 czerwca 2010 r. w H. przy ulicy (...) w lokalu (...), działając wspólnie i w porozumieniu oraz z innymi nieustalonymi osobami wzięli udział w pobiciu M. S. (1) w ten sposób, że uderzali go pięściami po całym ciele, a następnie po ucieczce pokrzywdzonego do pobliskiego parku przy ulicy (...) A. T. i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami obalił pokrzywdzonego na ziemię, gdzie uderzał go pięściami i kopał po całym ciele w wyniku czego pokrzywdzony M. S. (1) doznał obrażeń takich jak stłuczenie tkanek miękkich twarzy w licznych miejscach w postaci podbiegnięć krwawych, obrzęków i otarć naskórka, otarć naskórka i podbiegnięć krwawych na kończynach górnych, które to naruszyły czynności narządów ciała trwające nie dłużej niż 7 dni (art. 157 § 2 k.k.), czym narazili go na bezpośredni niebezpieczeństwo nastąpienia co najmniej skutku określonego w art. 157§1 k.k. tj. winnymi czynu z art. 158§1 k.k.

i za to na mocy tegoż art. 158§1 k.k. skazał ich i wymierzył: oskarżonemu K. Z. (1) karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności, zaś oskarżonemu A. T. karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności pozbawienia wolności.

2. Na mocy art. 69§1 i 2 k.k., art. 70§1 pkt 1 k.k. wobec K. Z. (1), zaś na mocy art. 69§1 i §2 k.k. w zw. z art. 70§2 k.k. wobec A. T. wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonym na okres próby w wymiarze 3 (trzech) lat.

3. Na mocy art. 73§1 k.k. wobec K. Z. (1), zaś na mocy 73§2 k.k. wobec A. T. oraz art. 72§1 pkt. 5 k.k. oddał oskarżonych w okresie próby pod dozór kuratora sądowego i zobowiązał ich do powstrzymania się od nadużywania alkoholu.

4. Na mocy art. 415§1 k.p.k. zasądził od oskarżonych A. T. i K. Z. (1) solidarnie na rzecz M. S. (1) kwotę 4000,00 (cztery tysiące) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę od dnia 12 listopada 2010 r. do dnia zapłaty tytułem naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody i zadośćuczynienia za doznane cierpienia i krzywdę moralną.

5. Na mocy art. 230§2 k.p.k. nakazał zwrócić oskarżonemu A. T. dowody rzeczowe opisane w pkt. 1 – 4, oskarżonemu K. Z. (1) dowody rzeczowe opisane w pkt. 5 i 6, oraz czarne buty marki N. złożone w dniu 10 grudnia 2010 r. Sądowi-karta 445, pokrzywdzonemu M. S. (1) dowody rzeczowe opisane w pkt. 7 i 8 wykazu dowodów rzeczowych nr (...) na k. 390 akt.

6. Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata K. N. z zastępstwa ogólnego adwokata P. N. kwotę 2169,72 złotych (dwa tysiące sto sześćdziesiąt dziewięć złotych i siedemdziesiąt dwa grosze) w tym kwotę 405,72 złotych (czteryście pięć złotych siedemdziesiąt dwa grosze) podatku VAT – tytułem nieopłaconych kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu A. T..

7. Zasądził na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego K. Z. (1) i oskarżonego A. T. kwotę po 120 zł. (sto dwadzieścia złotych) tytułem opłaty od kar i obciążył ich kosztami procesu w częściach równych nań przypadających.

Powyższy wyrok zaskarżyli w całości obrońcy obu oskarżonych.

Obrońca oskarżonego A. T., na zasadzie art. 427§2 i art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na stwierdzeniu, że oskarżony dopuścił się czynu opisanego w pkt 1 zaskarżonego wyroku, mimo poważnych wątpliwości, co do przebiegu zdarzeń z dnia 19 czerwca 2010 r., wynikających z całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego.

2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., polegającą na uznaniu winy oskarżonego wyłącznie na podstawie zeznań pokrzywdzonego M. S. (1), pomimo że ustalone zostało ponad wszelką wątpliwość, że zeznania te nie polegają na prawdzie.

zarzucił ponadto:

3. błędne rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów za obronę z urzędu zawarte w pkt 6 zaskarżonego wyroku, polegające na błędnym ustaleniu, że całość kosztów w kwocie 2169,72 zł brutto należy zasądzić na rzecz adwokata K. N., podczas gdy część z tej kwoty (929,88 zł brutto) należało zasądzić na rzecz adwokata P. N., który faktycznie był obrońcą oskarżonego A. T. w trakcie całego pierwszego procesu w niniejszej sprawie (sygn. akt VII K 683/10) i który złożył do akt sprawy stosowną fakturę VAT.

Wskazując na powyższe, na zasadzie art. 427§1 k.p.k. i art. 437§2 k.p.k. wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego A. T. od popełnienia zarzucanego mu czynu, oraz
2. zmianę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów za obronę z urzędu poprzez zasądzenie na moją rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w kwocie 1.239,84 zł (w tym 231,84 zł podatku VAT) oraz zasądzenie na rzecz adwokata P. N. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w kwocie 929,88 zł (w tym 173,88 podatku VAT), ewentualnie
3. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym

Natomiast obrońca oskarżonego K. Z. (1) na zasadzie art. 427§1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów w szczególności zaś zeznań M. S. (1), podczas gdy w toku postępowania ujawniono szereg przekłamań ze strony pokrzywdzonego podważających jego wiarygodność, z jednoczesną niemożnością potwierdzenia jego wersji innymi, obiektywnymi dowodami zwłaszcza, że argumenty przytoczone przez Sąd, w postaci śladów krwi na ubraniu pokrzywdzonego, czy też niemożność weryfikacji jego wyjaśnień, są w swej wymowie niejednoznaczne, zaś ich logiczna ocena w powiązaniu z zasadami życiowego doświadczenia, nie prowadzi do skutecznego zanegowania wersji K. Z. (1),

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku i mający wpływ na jego treść polegający na przyjęciu, że oskarżony K. Z. (1) wziął udział w pobiciu M. S. (1), podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego, w szczególności zaś zeznań samego pokrzywdzonego sprzecznych wewnątrznie, jak też z pozostałymi dowodami, czyni niewiarygodnym jego wypowiedzi także w zakresie udziału oskarżonego w pobiciu, zwłaszcza wobec niemożności potwierdzenia tej okoliczności przy pomocy innych dowodów.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Bielsku Podlaskim do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zasadna jest wyłącznie apelacja obrońcy oskarżonego A. T. w zakresie zarzutu błędnego rozstrzygnięcia o kosztach obrony z urzędu. W pozostały zakresie obie apelacje są bezzasadne i nie zasługują na uwzględnienie.

Wobec tego, że obie apelacje – z oczywistych powodów – zawierają tożsame zarzuty i argumentację na ich poparcie, zostaną omówione łącznie, z uwzględnieniem odrębności.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów obrazy przepisów postępowania (art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k.) oraz błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku (podnoszonych w obu apelacjach) stwierdzić należy, że de facto sprowadzają się one do polemiki z sądową oceną dowodów i nie są w stanie skutecznie podważyć ustaleń faktycznych Sądu I instancji. Tym bardziej, że sądowa analiza i ocena dowodów, a w konsekwencji tego ustalenia faktyczne są efektem wnikliwej i wszechstronnej oceny całego materiału dowodowego, pozbawionej błędów natury faktycznej oraz logicznej.

Sąd I instancji w pisemnych motywach wyroku odniósł się do zagadnień podnoszonych w obu apelacjach. Okoliczność ta zwalnia Sąd Okręgowy od odnoszenia się w szerszym zakresie do zarzutów apelacyjnych, gdyż byłoby to jedynie zbędnym powtórzeniem poglądów przedstawionych przez Sąd I instancji (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2003 r., sygn. akt III KK 108/02, Lex nr 81194).

Odnosząc się wprost do zarzutów apelacyjnych, podważających przede wszystkim wiarygodność zeznań M. S. (1), stwierdzić należy, że w toku postępowania wykazano ponad wszelką wątpliwość, iż pokrzywdzony zeznał nieprawdę co do niektórych okoliczności przedmiotowego zdarzenia (m.in. zaboru przez oskarżonych telefonu komórkowego). Fakt ten – sam w sobie – nie dyskwalifikuje jednak jego zeznań w pozostałym zakresie. Zgodnie bowiem z ugruntowanym orzecnictwem sądowym (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 1974 r., Rw 152/74, OSNKW 1974, z. 7-8, poz. 154 oraz z dnia 14 lipca 1975 r., Rw 323/75, OSNKW 1975, z. 9, poz. 133) zasady swobodnej oceny dowodów nie ogranicza żadna reguła dowodowa, a zwłaszcza nakazująca całkowite uznanie wiarygodności lub jej braku określonego środka dowodowego. Sąd może uznać za wiarygodne zeznania świadka co do niektórych przedstawionych przezeń okoliczności i nie dać wiary zeznaniom tego samego świadka co do innych okoliczności, pod warunkiem, że stanowisko swoje należycie uzasadni.

Sąd I instancji dokonał wnikliwej analizy i oceny zeznań M. S. (1), w szczególności pod kątem konsekwencji pokrzywdzonego w przedstawianiu okoliczności zdarzeń oraz z perspektywy innych zgromadzonych w sprawie dowodów. Za wiarygodne uznał zeznania w/w w zakresie okoliczności pobicia go w lokalu (...), a następnie w pobliskim parku przez kilku napastników, w tym obu oskarżonych (przy czym K. Z. (1) wyłącznie w pierwszej fazie zdarzenia). Stanowisko swoje w tym zakresie logicznie uzasadnił, wskazując, że były one podczas całego postępowania spójne i konsekwentne, a nadto znalazły oparcie w innych dowodach.

Przede wszystkim bezspornym jest, że M. S. (1) został pobity w opisanych przez siebie okolicznościach. Dowodem tego, poza zeznaniami pokrzywdzonego, są zeznania świadków A. F., B. S., K. Z. (2), wyjaśnienia oskarżonych oraz dokumentacja lekarska i fotograficzna (k. 59 – 62), opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej (k. 80 i 191) i protokół oględzin odzieży pokrzywdzonego, na której ujawniono plamy koloru brunatnego (k. 110).

M. S. (1) rozpoznał bez cienia wątpliwości obu oskarżonych, jako współsprawców pobicia (k. 29). Z zeznaniami pokrzywdzonego w tym zakresie korespondują dowody w postaci protokołów zatrzymania garderoby należącej do obu oskarżonych (k. 11 – 16) oraz opinia biegłych z Zakładu (...) w C. (k. 216 – 220). Z dowodów tych wynika jednoznacznie, że na koszulce i spodniach A. T. oraz bluzie K. Z. (1) znajdowała się krew M. S. (1). Przy czym, jak logicznie wykazał Sąd

I instancji, umiejscowienie, ilość i zakres plam krwi na garderobie oskarżonych wyklucza możliwość przypadkowego ich naniesienia.

Pogląd obrońcy oskarżonego K. Z. (1), że plamy krwi na bluzie tego oskarżonego mogły powstać w innych okolicznościach (gdy leżała na tylnym siedzeniu samochodu, obok M. S. (1)), nie jest w stanie skutecznie podważyć stanowiska Sądu I instancji. Podobnie, jak to, że:

- po pierwsze, nie potwierdziły się zeznania M. S. (1) w zakresie, w jakim wskazywał dwie inne osoby (D. S. i M. S. (2)) jako współsprawców pobicia;

- po drugie, pokrzywdzony, po wybiegnięciu z (...) mógł pobiec na pobliski komisariat policji, skoro – jak wynika z ustaleń Sądu I instancji – został dogoniony przez napastników, którzy następnie odwieźli go do domu.

W świetle wskazanych wyżej dowodów Sąd I instancji, uznając, że oskarżeni A. T. oraz K. Z. (1) dopuścili się przypisanego im czynu, nie naruszył zasady swobodnej oceny dowodów. Nie obraził też art. 410 k.p.k.

Nie budzi zastrzeżeń orzeczona wobec oskarżonych kara, rozumiana jako całokształt kar i środków karnych.

Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, uwzględnia ona okoliczności istotne, z punktu widzenia jej wymiaru (m.in. stopień winy oskarżonych i społecznej szkodliwości przypisanego im czynu oraz właściwości i warunki osobiste oskarżonych). Nadto zasądzona od oskarżonych kwota 4.000-zł. (wraz z odsetkami) uwzględnia charakter doznanych przez pokrzywdzonego uszkodzeń ciała oraz stopień cierpień psychicznych. Zważywszy, że kary pozbawienia wolności orzeczone zostały w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, a nadto ich wykonanie warunkowo zawieszono, orzeczona kara mieści się w granicach sądowego uznania, które określa art. 53§1 k.k. i z całą pewnością nie jest niewspółmierna, zwłaszcza w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.

Zasadny jest zarzut błędnego rozstrzygnięcia o kosztach obrony z urzędu oskarżonego A. T., zawarty w pkt. 3 apelacji obrońcy tego oskarżonego.

Sąd I instancji zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. N. kwotę 2169,72-zł. (w tym 405,72-zł. tytułem podatku VAT) tytułem obrony w/w oskarżonego z urzędu za oba postępowania pierwszoinstancyjne (w sprawie VII K 683/10 oraz w sprawie VII K 615/11). Jak wynika z materiału aktowego, oskarżony A. T. reprezentowany był przed Sądem I instancji w sprawie VII K 683/10 przez adw. P. N. (na marginesie, Sąd Rejonowy uchylonym wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2011 r. zasądził na rzecz adw. P. N. tytułem obrony z urzędu kwotę 929,88-zł., w tym 173,88-zł. tytułem podatku VAT). Adw. K. N. wstąpił do sprawy w charakterze „zastępcy ogólnego” dopiero w sprawie o sygn. akt VII K 615/11. W związku z tym należą mu się koszty obrony z urzędu w kwocie 1239,84-zł., w tym 231,84-zł. tytułem podatku VAT (kwota zasądzona przez Sąd I instancji zaskarżonym wyrokiem pomniejszona o kwotę należną adw. P. N.).

Dlatego należało orzec, jak w pkt. I ppkt. 1 sentencji niniejszego wyroku. Sąd Okręgowy uznając, że uiszczenie przez oskarżonych kosztów sądowych (obejmujących znaczne kwoty z tytułu obrony z urzędu A. T. oraz opinii biegłych) byłoby dla nich zbyt uciążliwe, na mocy art. 624§1 k.p.k. zwolnił ich od obowiązku uiszczenia tychże kosztów (vide pkt I ppkt 3 sentencji niniejszego wyroku).

Niezależnie od powyższego, rozstrzygnięcie to jest wadliwe, albowiem Sąd I instancji obciążając obu oskarżonych kosztami procesu w częściach równych, nie wziął pod uwagę, że koszty obrony z urzędu obciążają jedynie oskarżonego A. T..

Nie stwierdzając innych uchybień, które mogłyby skutkować zmianą bądź uchYLENIEM zaskarżonego wyroku, orzeczono, jak w pkt. II sentencji niniejszego wyroku.

Ze wskazanych wyżej powodów, na mocy art. 624§1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. należało zwolnić oskarżonych od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.